

Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta agronomická
Katedra zahradnictví

Vyhodnocení ošetření památných stromů ve Středočeském kraji

Diplomová práce

Vedoucí práce: Doc. Ing. Ivo Tábor, CSc.

Diplomant: Barbora Černá

2004

Autorský referát

Památné stromy, jejich skupina a stromořadí¹ jsou vyhlášovány podle zákona č. 114 / 1992² pověřenými obecními úřady, Magistrátem hl. města Prahy, magistráty statutárních měst, krajskými úřady nebo správami NP a CHKO. Pro vyhlášení památných stromů nejsou předepsána žádná striktní pravidla. Za památný je možno vyhlásit jakýkoli strom, který je zajímavý např. svým vzrůstem, vysokým stářím, strom vhodně doplňující stavbu apod. Evidencí památných stromů v ČR je pověřena Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky. K tomuto účelu existuje ústřední seznam památných stromů.

Péčí o památné stromy je povinen jejich vlastník. Dle zákona č. 114 / 1992 jsou v tzv. ochranném pásmu definovány činnosti, kterých je nutno se vyvarovat z důvodu ochrany stromu před poškozením.

V současné době je péče o památné stromy svěřována jednotlivým odborným firmám. Ne všechny však odvádějí kvalitní práci, což se stalo podnětem k této diplomové práci.

Cílem této práce je vyhodnocení ošetření vybraných památných stromů ve Středočeském kraji. Na základě kritérií:

- a) Stromy jsou vyhlášeny „památnými stromy“.
- b) Památné stromy rostoucí ve Středočeském kraji.
- c) Zdravotní stav stromů mezi velmi dobrým a silně poškozeným³.
- d) Památný strom má v záznamech AOPK ČR⁴ zmínku o ošetření.

Byl sestaven soubor památných stromů reprezentující památné stromy ve Středočeském kraji. K těmto památným stromům byla dohledána dostupná dokumentace z AOPK ČR a jednotlivých pověřených obecních úřadů a bylo provedeno terénní šetření, při kterém byl pro každý strom zjišťován zdravotní stav, kvalita ošetření a následná péče po ošetření.

Ve výběrovém souboru památných stromů byl také sledován výskyt dutin, vázání v koruně, zastoupení stromů se zanedbáním následné údržby, kvalita ošetření apod.

¹ Dále jen památné stromy.

² Zákon o ochraně přírody a krajiny rady ze dne 19. února 1992 114/1992 Sb. (Aktualizované znění)

³ Zdravotní stav stromů hodnocen dle pětistupňové škály: výborný – velmi dobrý – dobrý – silně poškozený - zcela uhynulý.

⁴ AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

Ve výsledcích se (kromě jiného) odrazila odlišná kvalita dokumentace jednotlivých památných stromů. Pro možné porovnání jsou výsledky vztaženy ještě k bývalým okresním úřadům, neboť činnost pověřených obecních úřadů je datována teprve od 1.1. 2003.

Bylo zjištěno, že kromě nedostatečně či nesprávně provedeného ošetření se na zhoršeném zdravotním stavu podílí i zanedbání následné péče po ošetření, za které zodpovídá vlastník památného stromu.

Pro jednotlivé stromy bylo navrženo opatření nebo ošetření, které by v rámci možností zlepšilo nebo alespoň udrželo stávající stav stromů. Dále byly zpracovány statistiky např. nově navrhovaných opatření⁵, časový přehled nutnosti ošetření, přehled navrhovaných ošetření AOPK ČR a pověřených obecních úřadů.

⁵ Navrhovaná opatření na základě podkladů z AOPK ČR, pověřených obecních úřadů a terénního šetření.